Nyalábidő kérés és berendezés hozzáférés szabályai

Atomki Részecskegyorsító Központ

Jelen dokumentum összefoglalja az Atomki részecskegyorsítóihoz és néhány egyéb gyorsítóhoz kapcsolható kutatási berendezéséhez való hozzáférés 2018. március 1-től érvényes szabályait.

Részecskegyorsítók:

- Ciklotron MGC-20
- Tandetron
- 5 MeV-es Van de Graaff generátor (VdG-5)
- 1 MeV-es Van de Graaff generátor (VDG-1)
- ECR ionforrás (ECRIS)

A gyorsítókhoz és a kutatási berendezésekhez való hozzáférés érdekében minden felhasználónak ki kell töltenie egy internetes űrlapot, mely a Gyorsítók Programtanácsa (Program Advisory Committee, PAC, http://www.atomki.mta.hu/PAC) honlapján található. A kitöltés során a technikai jellegű adatokat és igényeket egyeztetni kell a mérés során használni kívánt nyalábvég felelősével. Vele kell tisztázni a használat esetleges egyéb feltételeit is. Az elérhető nyalábvégek és felelőseik listája a féléves felhívásokban mellékletként kerül megadásra, más beadási időpont esetén pedig a PAC-nak címzett elektronikus levélben kérhető.

A PAC a kérelmet csak akkor tárgyalja, ha a nyalábvég felelőse a kérelmet e-mailben adott nyilatkozatban véleményezi. Ezt a véleményt a PAC titkára a nyalábvég felelősétől a PAC ülése előtt bekéri (kivéve, ha a kérelmező és a nyalábvég felelőse ugyanaz a személy).

Az űrlap kitöltése után a PAC honlapján a kérelem az ELKÜLD gomb megnyomásával véglegesíthető. Ekkor egy szöveges E-mail készül a beírt adatokból, mely elküldésre kerül a kérelmezőnek és a PAC tagjainak. Ha ezt az E-mail-t megkapja, a kérelmező biztos lehet benne, hogy igénye a PAC-nak is kézbesítve lett. Amennyiben a kérelmező (ésszerű időn belül) nem kap ilyen E-mail-t, a kérelmet (az űrlap kitöltést és elküldését) meg kell ismételni, vagy közvetlenül a PAC-hoz vagy a belső kapcsolattartó személyhez kell fordulni. Külső felhasználóknak (tekintet nélkül arra, hogy magyarok, vagy külföldiek) előzetesen kapcsolatot kell kiépíteniük egy Atomki-ban dolgozó kutatóval, vagy a használni kívánt berendezés üzemeltetőjével. *Amennyiben a külső partner szerepe az illető mérésben meghatározó vagy jelentős*, akkor ő legyen – külső felhasználóként - a kérelmet beadó személy.

Háromféle típusú kérelmet fogadunk be:

1. Általános féléves nyalábidőre és berendezés-használatra vonatkozó kérvények: Minden évben kétszer a PAC E-mail-en nyilvános felhívást tesz közzé a nyalábidő igények benyújtására („Call for Proposals"). A következő félévre vonatkozó igényeket mind a külső, mind a belső felhasználóknak, mind az Atomki-val szerződéses

viszonyban álló konzorciumoknak, projekteknek ekkor célszerű benyújtani. Összefoglaló jellegű kérelmek (pl. ionnyaláb-analitika) helyett kérjük az igényeket koherens témakörök szerint szétbontani (pl. légköri aeroszol minták elemösszetételének meghatározása, archeológiai minták vizsgálata, IBA módszertani fejlesztések, stb.). Kivételt képeznek a külső fél által megrendelt vizsgálatsorozatok, vagy a szerződéses pályázati formában (pl. transnational access keretben) folyó mérések. Ugyanakkor, néhány órás, tematikailag és indoklás szempontjából azonos, valamint közös pénzügyi konstrukcióban kezelhető (pl. izotóptermelés jellegű) igények összevonhatók.

2. Jóváhagyott nyalábidő- vagy berendezés-használat meghosszabbítására vonatkozó kérvények: ha az előzetesen engedélyezett üzemóra keret a félév folyamán kevésnek bizonyul, a felhasználók kérhetik a keret megnövelését extra órák kérvényezésével. A gyorsítók és mérőberendezések rendelkezésre állása azonban ilyenkor már korlátozott is lehet a korábban engedélyezett és lekötött gépidők miatt.

3. Új kérelmek: a félév folyamán is lehet nyalábidőért vagy berendezés használati engedélyért folyamodni. Az ilyen kérelmeket lehetőség szerint sürgősséggel bíráljuk el. A berendezések rendelkezésre állása természetesen ilyenkor is korlátozott lehet.

A nyalábidő- és berendezés-használati kérelmeket a Gyorsítók Programtanácsa (PAC) bírálja el. Szükség esetén írásbeli hiánypótlásra, vagy szóbeli kiegészítésre kérheti fel a kérelmet beadót. A PAC minősíti a kérelmeket és javaslatot tesz az adható nyalábidőre vagy üzemórára, valamint a lehetséges kedvezmény mértékére, melyekről a végső döntést az intézet igazgatója hozza meg.

A szolgáltatások jelenlegi teljes díjait (1 üzemóra költsége ezer magyar forintban) az alábbi táblázat tartalmazza. Az „Önköltségi óradíj" oszlop a nyaláb szolgáltatásához szükséges közvetlen költségeket tartalmazza (közüzemi díjak, fogyóeszközök, karbantartás, üzemeltetők munkabére). Ezt az árszabást kell alkalmazni a kutatási programok többségében. A „Teljes óradíj" oszlop az Önköltségi óradíjon felül egyebek között a gyorsítót fenntartó, fejlesztő és kutatásra használó dolgozók (kutatók, pénzügyi adminisztráció, egyéb segédszemélyzet) munkabérét és annak járulékait is tartalmazza. Ezt a díjszabást kell alkalmazni olyan együttműködésekben való részvétel esetén, ahol a gyorsító szolgáltatásán túl kutatói támogatás is szükséges és a gyorsító költsége elszámolható.

Az „Önköltségi óradíjakból" az igazgató kedvezményt adhat („Kedvezményes óradíj", 100%-os kedvezmény esetén „Térítésmentes óradíj"). 100%-os térítés állapítandó meg külső igénylők számára nyújtott szolgáltatás esetén, ha az eredményből az Atomki nem részesedik. Egyéb esetekben a kedvezmény mértékének megállapításához a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a javasolt mérés alapkutatás jellege,
- külső résztvevők esetén az Atomki-val meglévő együttműködés jellege,
- a tervezett méréshez már rendelkezésre álló elnyert pályázatok és egyéb források,
- az Atomki aktuális pénzügyi helyzete.

A kérelmek beérkezése és elbírálása után a PAC azok anyagát az igazgatónak továbbítja. Az Igazgató döntéséről egy táblázatot készíttet, mely igazgatói rendelkezés formájában

kerül kiadásra. A nem Atomki-s kérelmezők ezen túl egyedi választ is kapnak. A 2-es és 3-as típusú kérelmeket a PAC javaslata alapján az igazgató egyedileg bírálja el. A döntésről 30 napon belül választ küldünk E-mail-en a kérelmezőnek, valamint az illető berendezés üzemeltetőjének. Külön kérésre, sürgős esetekben a kérelmet a PAC soron kívüli, gyors eljárásban is vizsgálhatja, ez azonban csak szabad kapacitások megléte esetén lehetséges, és célszerűen személyes ügyintézést igényel.

Amennyiben a kérelmező (feltehetően technikai ok miatt) nem kapna 30 napon belül a PAC-tól E-mail-ben választ, a PAC valamelyik tagjához, vagy a belső kapcsolattartó személyhez kell fordulni segítségért. A gyorsító vagy mérőberendezés használatára kapott engedély birtokában az igénylő a berendezés használatának pontos részleteit és időzítését a kapcsolattartó személlyel, vagy az üzemeltetés vezetővel egyezteti. A Ciklotron, VdG-5, VdG-1 és Tandetron gyorsítóknál belső felhasználók számára nyalábidőt foglalni a Zimbra levelezőprogram „Naptár" funkciójának használatával lehetséges.

	Önköltségi óradíj (eFt/óra)	**Teljes óradíj (eFt/óra)**
Gyorsítók üzemköltsége:		
• Ciklotron MGC-20	66	127
• Tandetron	28	54
• 5 MeV-es Van de Graaff generátor (VdG-5)	31	60
• 1 MeV-es Van de Graaff generátor (VdG-1)	12	23
• ECR ionforrás (ECRIS)	22	42

Debrecen, 2018. február 7-én

Dombrádi Zsolt
Igazgató

Csörgőné Molnár Erzsébet
Gazdasági igazgató

Biri Sándor
Gyorsítóközpont, vezető

Sulik Béla
Gyorsítók Programtanácsa, elnök